Voorstel
aan de gemeenteraad

Onderwerp: voorstel pilot digitaal publicatiebord.	
Raadsvergadering d.d.: 10 november 2022	Agendapunt:
Portefeuillehouder: B. Engberts	
Behandelend team: Ruimte	Kenmerk: 1083193

Onderwerp
Voorstel pilot digitaal publicatiebord

Te nemen besluit
In afwijking van de Reclameverordening onder voorwaarden medewerking te verlenen aan een pilot van een jaar met een digitaal publicatiebord bij Oosterwolde.

Aanleiding
Stichting Hart van Oosterwolde heeft het college gevraagd of de gemeente mee wil werken aan de plaatsing van digitale borden langs de toegangswegen naar Oosterwolde. Postduivenvereniging de Pelikaan heeft, in samenwerking met de stichting, een omgevingsvergunning aangevraagd voor de plaatsing van een digitaal publicatiebord op hun parkeerterrein aan de Mheneweg Noord.
De afgelopen jaren zijn regelmatig verzoeken binnengekomen om digitale reclameborden en led-schermen te mogen plaatsen langs toegangswegen in onze gemeente. In steeds meer gemeenten in de regio verschijnen digitale borden, met uiteenlopend formaat en gebruik. Tot nu toe zijn dergelijke aanvragen in onze gemeente geweigerd, met name op grond van de Reclameverordening.

Beoogd effect
Het college wil graag ervaringen opdoen met een digitaal publicatiebord, om te kunnen bepalen of en onder welke voorwaarden de gemeente dergelijke borden in de toekomst toe wil staan. Deze ervaringen kunnen gebruikt worden bij de actualisatie van de Reclameverordening. Daarnaast kan het college tijdens deze pilot bekijken of en hoe zij dergelijke digitale publicatieborden ook in kan zetten als gemeentelijk communicatiemiddel.

Argumenten
1.1 Er ligt een concreet verzoek om een digitaal publicatiebord te plaatsen
Postduivenvereniging de Pelikaan heeft, in samenwerking met de stichting Hart van Oosterwolde en de recent opgerichte stichting Promotie Oosterwolde, een omgevingsvergunning aangevraagd voor de plaatsing van een digitaal publicatiebord op hun parkeerterrein aan de Mheneweg Noord. De stichting Promotie Oosterwolde wil zendtijd op het bord aanbieden aan ondernemers uit het dorp en uit de omgeving. Met de inkomsten van deze adverteerders verdienen zij de investering terug en willen zij bovendien geld verdienen om niet-commerciële activiteiten in het dorp te kunnen ondersteunen.

1.2 We willen graag aantrekkelijke en actuele informatieborden in de gemeente
Vorig jaar is de nota ‘Visie en actieprogramma recreatie en toerisme Oldebroek 2030’ vastgesteld door de raad. Eén van de acties hierin is het “toevoegen van actuele en fraai vormgegeven informatieborden en deze actueel houden. Zowel informatief als thematisch. Denk hierbij aan digitale informatieborden bij de entrees van Wezep en Oldebroek.” Deze fraaie en actuele mededelingenborden zijn onderdeel van een gastvrije omgeving voor inwoners, bezoekers en toeristen.
De digitale borden die tegenwoordig op de markt zijn, zijn LED-schermen met een hoge pixel-dichtheid. Daardoor kunnen niet alleen teksten worden geprojecteerd maar ook afbeeldingen zoals logo’s en foto’s.

Bovendien is op afstand te programmeren wat er op welk moment te zien is. Daardoor zijn de mogelijkheden (in theorie) bijna onbeperkt. Dit biedt interessante mogelijkheden voor zowel commerciële partijen als voor de gemeente.
Met het digitale publicatiebord langs de weg kunnen we communiceren met de passanten. Deels zijn dat inwoners van de gemeente, deels (potentiële) toeristen en deels (woon-)werkverkeer. Een deel van deze groep bereiken we niet met onze andere communicatiemiddelen.
Met de borden kunnen we onze bezoekers op een mooie en eigentijdse manier welkom heten in onze gemeente. Bovendien kunnen verkeersomleidingen, waarschuwingen bij brand en andere calamiteiten, vermiste personen, mededelingen van de gemeente over bv. verkiezingen, rookmelders of corona-maatregelen, aankondigingen van activiteiten en evenementen in het dorp of elders in de gemeente, sfeerbeelden van de gemeente, enzovoort op de borden worden vertoond.

1.3 We hebben binnen de bestaande reserves en middelen geen budget om de borden zelf aan te schaffen en te exploiteren

Goede digitale publicatieborden zijn duur. Het is een optie om als gemeente zelf dergelijke borden aan te schaffen en te beheren met uitsluitend niet-commerciële mededelingen. De gemeente Elburg heeft dit gedaan. Dit vraagt echter om een investering van zo'n € 25.000, - per bord. Daarnaast brengt exploitatie ook structureel extra kosten met zich mee. Voor beide kosten bestaat geen dekking.
Om een digitaal mededelingenbord kostendekkend te kunnen exploiteren zijn advertenties nodig om voldoende inkomsten binnen te halen.

1.4 Met de pilot kunnen we ervaring opdoen waarmee we in een nieuwe Reclameverordening de juiste voorwaarden voor digitale publicatieborden op kunnen nemen

De huidige Reclameverordening dateert van 2015. De afgelopen jaren zijn regelmatig verzoeken binnengekomen om digitale reclameborden en led-schermen te mogen plaatsen langs toegangswegen in onze gemeente. Tot nu toe zijn dergelijke aanvragen geweigerd, met name op grond van de Reclameverordening. Vanwege maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe technische mogelijkheden bestaat de wens om de Reclameverordening op verschillende punten te actualiseren. Hierin kunnen dan ook de leerpunten uit deze pilot worden meegenomen.
Dergelijke borden kunnen in de toekomst wellicht onder voorwaarden op meer plekken worden toegestaan. Die voorwaarden moeten deels nog nader worden bepaald, bij voorkeur op basis van praktijkervaringen. Daarom willen we aan het bord langs de Mheneweg Noord voor een periode van 1 jaar een beperkt aantal voorwaarden verbinden. In bijlage 1 staat een overzicht van de voorwaarden die we tijdens de pilot aan de borden willen stellen. Na een half jaar en aan het eind van de pilotperiode zullen de ervaringen met het bord worden geëvalueerd. Dit kan reden zijn om de voorwaarden tijdens en/of na afloop van de pilot bij te stellen.
Voorwaarden die met behulp van de pilot nog nader bepaald moeten worden betreffen bijvoorbeeld de afmetingen, het aantal beeldwisselingen en de zendtijden. Een belangrijk punt daarbij is de vraag of en welke eisen we willen stellen aan de verhouding tussen advertenties en niet-commerciële mededelingen. Zien wij het als een mededelingenbord dat financieel mogelijk wordt gemaakt door advertenties, of zien we het als een reclamebord waarop ook niet-commerciële mededelingen worden vertoond? Deze keuze heeft een grote invloed op de exploitatie door de initiatiefnemers.

1.5 In de pilotperiode kunnen we de lusten en de lasten van dit communicatiemiddel onderzoeken

Voor de gemeente Oldebroek is een digitaal mededelingenbord een nieuw communicatiemiddel. Het zal nog moeten blijken of en op welke manier dit communicatiemiddel een meerwaarde kan hebben. Bijvoorbeeld door het bereiken van andere doelgroepen of het bekendmaken van actuele informatie. Daarnaast kunnen we met deze pilot ervaring opdoen met de organisatorische aspecten rond dit communicatiemiddel. Wie doet wat, hoe vaak moeten de mededelingen worden ververst, hoeveel tijd kost het? Voor de pilot is het de bedoeling dat zowel de afdeling communicatie van de gemeente als de coördinator van het Toeristisch Platform Oldebroek voor input zullen zorgen voor de niet-commerciële mededelingen op het scherm. Daarbij kan uitgeprobeerd worden hoe dit het best werkt, bijvoorbeeld met een eigen inlogcode in eigen beheer, of via een coördinator van de stichting Promotie Oosterwolde.

Tijdens de pilot kan zo gaan blijken of digitale borden meerwaarde hebben en wie (welke beleidsterreinen) er het meest baat bij hebben. Daarnaast moet gaan blijken wat de kosten (in tijd en geld) zijn en op welke manier we dit in de toekomst het best kunnen financieren. Ook wanneer er in de toekomst eventueel meerdere digitale borden in de gemeente komen.

Kanttekeningen

1.1 Volgens de Reclameverordening zijn dergelijke reclameborden niet toegestaan

Volgens artikel 3.2 van de Reclameverordening is het verboden om ten behoeve van reclame opschriften, aankondigingen, afbeeldingen, constructies ten behoeve daarvan, of kennelijk voor reclamedoeleinden gebezigde vervoersmiddelen te (doen) plaatsen. In de verordening staan uitzonderingen beschreven (bijvoorbeeld bij sportvelden, op bedrijfsgevels en in bushaltes), maar daar voldoet deze locatie niet aan. Toen de huidige verordening werd opgesteld waren digitale publicatieborden, waarop afwisselend commerciële en niet-commerciële mededelingen kunnen worden vertoond, nog niet aanwezig in deze regio. Tijdens de pilot kunnen we bepalen of en hoe we dergelijke borden in de toekomst willen toestaan.

1.3 Er is geen structureel budget en capaciteit beschikbaar voor deze nieuwe vorm van communicatie

De afdeling communicatie beschikt niet over een eigen communicatiebudget dat flexibel ingezet kan worden. Communicatiekosten moeten op dit moment altijd gedekt worden uit projectfinanciering of uit het budget van inhoudelijke beleidsterreinen.
Doordat het om een nieuw communicatiemiddel gaat betekent dit dat de tijd die het beheren van de mededelingen op het bord kost, bovenop de bestaande werkzaamheden komt. Wanneer dit structureel zou worden dan zal ook de capaciteit op dit punt aangepast moeten worden.

1.4 De gemeente is nu afhankelijk van één aanbieder

In deze pilot is de gemeente afhankelijk van één aanbieder. Deze heeft de tarieven bepaald en de gemeente heeft geen alternatief en nauwelijks vergelijkingsmateriaal. Bovendien heeft de gemeente bij dit onderwerp twee rollen, zowel de rol van vergunningverlener als van inkoper van zendtijd. Dat maakt onderhandelen lastig.

1.5 De initiatiefnemers krijgen geen zekerheid of en hoe zij het digitale publicatiebord na de pilot mogen exploiteren

Door te kiezen voor toestemming in de vorm van een pilot van een jaar krijgen de initiatiefnemers geen zekerheid of en hoe zij het digitale publicatiebord na de pilot mogen exploiteren. De kans bestaat dat de raad over een jaar besluit dat de borden ook in de toekomst ongewenst blijven, of dat er strenge voorwaarden aan worden verbonden. Ook tijdens de pilotperiode kunnen de voorwaarden nog worden bijgesteld wanneer de ervaringen daar om vragen. Daardoor lopen de initiatiefnemers een financieel risico, omdat de reclame-inkomsten nodig zijn om kostendekkend te kunnen werken. Om zekerheid te hebben zouden de initiatiefnemers moeten wachten totdat de Reclameverordening geactualiseerd en vastgesteld is. Dit zal echter nog zeker een jaar duren en de initiatiefnemers willen graag snel van start gaan.

Financiën

De kosten voor levering, plaatsing, aansluiting, leges, stroomkosten, onderhoud, verzekering en verwijdering van de borden zijn voor de initiatiefnemers.
De gemeente betaalt de initiatiefnemers voor de zendtijd die de gemeente invult. Dit wordt vastgelegd in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de gemeente en de initiatiefnemers. De zendtijd en de kosten worden in onderhandeling met de initiatiefnemers vastgesteld.
Idealiter komen deze kosten voor rekening van het communicatiebudget van de gemeente. Op dit moment bestaat er echter nog geen communicatiebudget voor dergelijke communicatiemogelijkheden. Voor de pilotperiode kunnen de kosten deels uit het budget voor recreatie en toerisme (€ 1.200,-) en deels uit het budget van Oldebroek voor Mekaar (€ 1.200,-) worden betaald. Na evaluatie van de pilot zal opnieuw gekeken worden voor welke taken dit communicatiemiddel een meerwaarde oplevert en op welke manier dit het best gefinancierd kan worden.

Communicatie

Communicatie zal plaatsvinden na de besluitvorming van het college.

Vervolg

Na een positief besluit van de raad zal het college een besluit nemen over de omgevingsvergunning voor het digitale publicatiebord, over het onder voorwaarden toestaan van reclame op dit bord en over het afnemen van zendtijd op dit bord.
Met de stichting Promotie Oosterwolde kan vervolgens een overeenkomst worden afgesloten over de afname van de zendtijd tijdens de pilotperiode (1 jaar).
Tijdens de pilot zal er regelmatig contact zijn met de initiatiefnemers over de ervaringen en eventuele klachten. Bij klachten gaan we met alle partijen om tafel; de initiatiefnemers zijn in principe verantwoordelijk voor een oplossing. Na een half jaar en na een jaar zullen we de pilot zowel intern als samen met de initiatiefnemers evalueren.
Het is de planning dat de Reclameverordening in de loop van 2023 wordt geactualiseerd. Daarbij zullen de ervaringen van de pilot worden gebruikt om te bepalen of en hoe de gemeente dit soort digitale publicatieborden wil toestaan.

Bijlage(n)

GR20221110 Bijlage 1 - Voorwaarden pilot digitaal publicatiebord.

Oldebroek, 20 september 2022.

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink, , burgemeester T.H. Haseloop-Amsing.